Liikenteen linjaukset kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa

Liikenneneuvos Saara Jääskeläinen,
liikenne- ja viestintäministeriö

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Kotimaan liikenteen khk-päästöt - nykytilanne

- Kotimaan liikenne tuotti v. 2015 noin 11 miljoonaa tonnia kasvihuonekaasupäästöjä (osuus kaikista päästöistä noin 20 % ja ei-päästökauppasektorin päästöistä noin 40 %)
- Liikenteen khk-päästöt ovat pääsääntöisesti pienentyneet vuodesta 2008 asti, vuosina 2013-2014 ne vähenivät yli miljoona tonnia (!!!)
- Yli 90 % kotimaan liikenteen khk-päästöistä syntyy tieliikenteessä, ja siitä
  - 58 % henkilöautoista
  - 37 % paketti- ja kuorma-autoista
- Rautatieliikenteen osuus 1 %, lentoliikenteen 2 % ja vesiliikenteen 4 %

Liikenteen khk-päästöt vuoteen 2030, perusennuste
(Päästövähennys noin 24 % verrattuna vuoteen 2005)

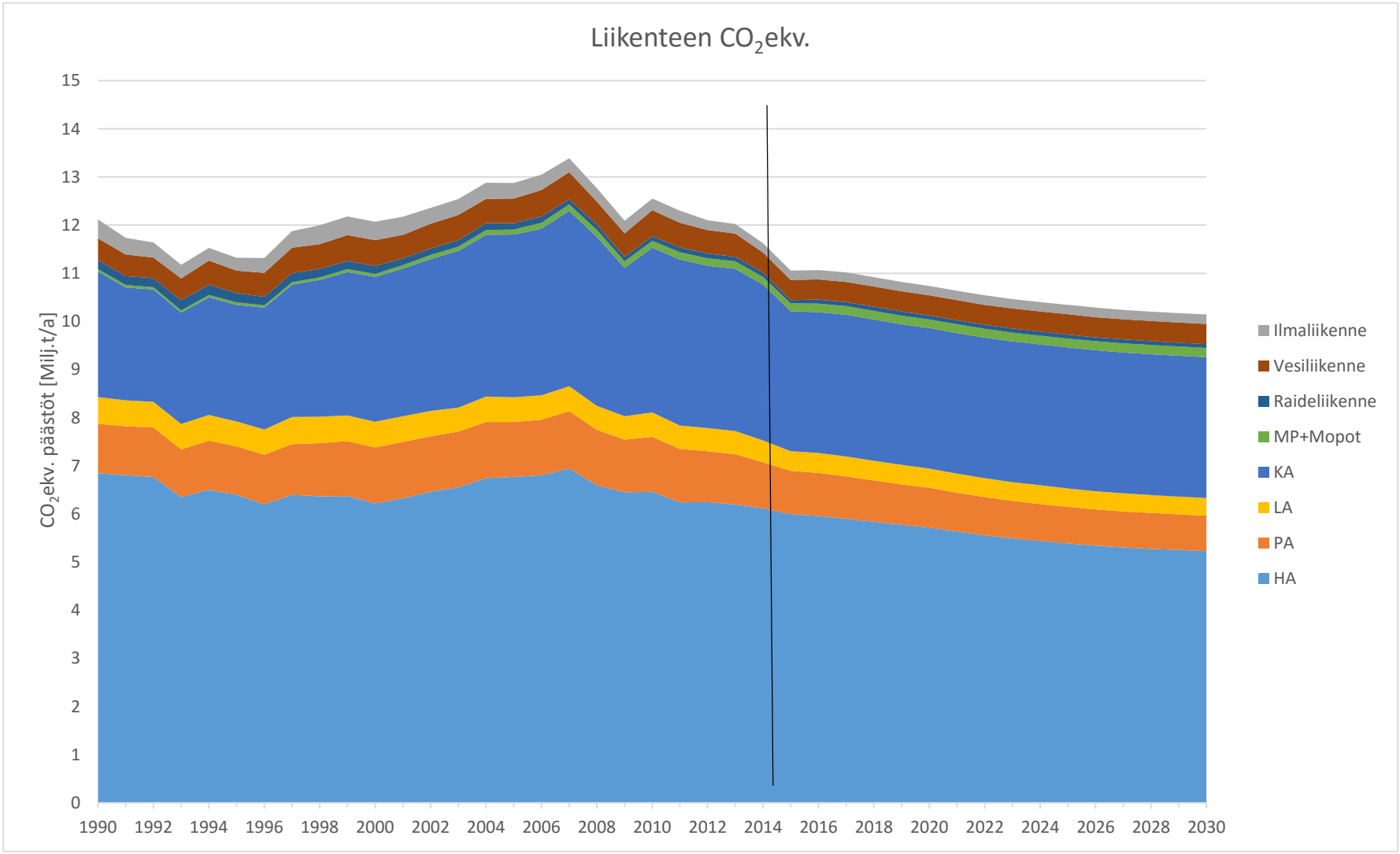

Liikenteen päästövähennyskeinot

1. Liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen
2. Ajoneuvojen energiatehokkuuden parantaminen
3. Fossiilisten öljypohjaisten polttoaineiden korvaaminen uusiutuvilla

1. Liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen (noin 1 milj. t)

- Liikennesektorilla siirrytään nykyisestä itsepalvelumarkkinasta palvelumarkkinoille. Tavoitteena on ”liikenne palveluna” -toimintatapaa edistämällä, että henkilöautolla yksin ajettavien matkojen määrä vähenee ja että henkilöautosuoritteen kasvu kaupunkiseuduilla pysähtyy väestönkasvusta huolimatta.

- Toteutetaan liikennemarkkinoihin liittyvä lainsäädännön uudistus (liikennekaari).

- Huolehditaan liikenteen ja maankäytön yhteensovittamisesta sekä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä erityisesti kaupunkiseuduilla. Kävelyn ja pyöräilyn osalta tavoitellaan 30 % kasvua näiden matkojen määrissä vuoteen 2030 mennessä. Varaudutaan liikkumistottumuksien muuttumiseen myös kaavoituksessa ja pysäköintinormeissa.

- Edistetään liikenteen automatisaatiota sekä erilaisia etäkäytäntöjä.

- Parannetaan kuljetusten energiatehokkuutta merkittävästi toimintatapoja kehittämällä.

2. Ajoneuvojen energiatehokkuuden parantaminen (vähintään 0,6 milj. t)

- Vaikutetaan EU:n autovalmistajia koskevan lainsäädännön valmisteluun niin, että uusien henkilö- ja pakettiautojen ominaiskulutus ja -päästöt laskevat noin 30 % vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030.

- Osallistutaan raskaan kaluston vastaavien raja-arvojen valmisteluun ja käyttöönottoon EU:ssa.

- Nopeutetaan autokannan uusiutumista Suomessa huomattavasti. Selvitetään mahdollisuudet keventää nykyistä hankintaan kohdentuvaa verotusta vähäpäästöisten autojen osalta.

- On mahdollista, että vähäpäästöisten autojen yleistymistä tulisi edistää uudella, määräaikaisella riskituella, jonka arvioitu vuotuinen määrä lähivuosina olisi 25 milj. euroa.

3 Fossiilisten öljypohjaisten polttoaineiden korvaaminen muilla vaihtoehdoilla

(noin 2 milj. t perusennusteen mukaisella liikennesuoritteella)

- Liikenteen biopolttoaineiden energiasisällön fyysinen osuus kaikesta tieliikenteeseen myydystä polttoaineesta nostetaan 30 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

- Toimintaympäristön vakauttamiseksi ja uusien investointien varmistamiseksi tulee huolehtia biopolttoaineiden markkinoiden jatkuvuudesta koko EU:ssa. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuuksia saada aikaan yhteispohjoismaiset biopolttoainemarkkinat.

- Uusien polttoaineiden (kuten kaasu ja vety) jakeluasemaverkosto sekä sähköautojen vaatima latauspisteverkko rakennetaan Suomeen pääsääntöisesti markkinaehtoisesti. Lisäksi arvioidaan kustannustehokkaita keinoja edistää sähköautojen latausverkon ja kaasuautojen tankkausverkon laajentamista huomioon ottaen asiaa pohtineen jakeluinfratyöryhmän suositukset.

- Valtion tulee kuitenkin huolehtia siitä, että uusien teknologioiden osuus autokannasta saadaan markkinoiden toimivuuden näkökulmasta riittävälle tasolle. Tavoitteena on, että Suomessa olisi vuonna 2030 yhteensä vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa (täyssähköautot, vetyautot ja ladattavat hybridit) ja vähintään 50 000 kaasukäyttöistä autoa.